

LECTIO DIVINA SEGÉDANYAG

a szentmise evangéliumi szakaszához

Mt 4,12-23

Évközi 3. vasárnap („A” év)

Térjetez meg, mert elközelgett az Isten országa!

PÉCSI EGYHÁZMEGYE

„REMÉNYT ÉS JÖVŐT ADOK NEKTEK”
(JEREMIAS 29.11)

+ EVANGÉLIUM Szent János könyvéből

Térjetez meg, mert elközelgett az Isten országa!

Amikor Jézus meghallotta, hogy (Keresztelő) Jánost fogságba vetették, visszatért Galileába. Elhagyta Názáretet, és a tengerparti Kafarnaumban telepedett le, Zabulon és Neftali vidékén, hogy beteljesedjék, amit Izajás próféta mondott:

Zabulon földje és Neftali földje, a tenger útja, a Jordán vidéke, a pogányok Galileája: A sötétben lakó nép nagy fényt lát, és fény virrad a halál honában s árnyékában ülőkre.

Ettől kezdve Jézus tanítani kezdett. Ezt hirdette: „Térjetez meg, mert elközelgett a mennyek országa!”

A Galileai-tenger mentén járva meglátott két testvért: Simont, akit Péternek is neveznek, és András, a testvérét. Éppen hálót vetettek a tengerbe, mert halászok voltak. Így szólt hozzájuk: „Kövessetek engem, és én emberek halászává teszek titeket!” Erre azok otthagyták hálójukat és követték őt. Amint onnan továbbment, meglátott másik két testvért is: Zebedeus fiát, Jakabot és testvérét, Jánost. Apjukkal, Zebedeussal a hálójukat javították a csónakban. Őket is elhívta. Ők is otthagyták a csónakot és az apjukat, és követték őt.

Jézus pedig bejárta egész Galileát. Tanított a zsinagógákban, hirdette a mennyek országa örömhírét, és meggyógyított a nép körében minden betegséget és minden gyötrelmet.

1. LECTIO – OLVASÁS

1.1. GÖRÖG SZÖVEG SZÓ SZERINTI FORDÍTÁSA

¹² Ἀκούσας δὲ ὅτι Ἰωάννης παρεδόθη ἀνεχώρησεν εἰς τὴν Γαλιλαίαν.

De hallva, hogy János átadatott, visszatért Galileába.

¹³ καὶ καταλιπὼν τὴν Ναζαρά ἐλθὼν κατόκησεν εἰς Καφαρναοὺμ τὴν παραθαλασσίαν ἐν ὁρίοις Ζαβουλῶν καὶ Νεφθαλίμ·

És elhagyva Názaretet elmenve, a tengermelléki Kafarnaumban telepedett le, Zebulon és Naftali vidékén:

¹⁴ ἵνα πληρωθῇ τὸ ῥηθὲν διὰ Ἡσαΐου τοῦ προφήτου λέγοντος·

hogy beteljesedjék az Izajás próféta által mondatott, aki mondja:

¹⁵ Γῆ Ζαβουλῶν καὶ γῆ Νεφθαλίμ, ὁδὸν θαλάσσης, πέραν τοῦ Ἰορδάνου, Γαλιλαία τῶν ἔθνῶν,

„Zebulon földje és Naftali földje, a tenger melléke, a Jordán túlsó vidéke, a népek Galileája,

¹⁶ ὁ λαὸς ὁ καθήμενος ἐν σκοτίᾳ φῶς εἶδεν μέγα, καὶ τοῖς καθημένοις ἐν χώρᾳ καὶ σκιᾷ θανάτου φῶς ἀνέτειλεν αὐτοῖς.

A sötétségben ülő nép nagy világosságot látott, és a halál földjén és árnyékában ülőknek világosság támadt nekik.”

¹⁷ Ἀπὸ τότε ἤρξατο ὁ Ἰησοῦς κηρῦσσειν καὶ λέγειν Μετανοεῖτε, ἡγγικεν γὰρ ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν.

Ettől fogva Jézus igét hirdetni és beszélni kezdett: „Térjete meg: elközelgett ugyanis a mennyek királysága.”

¹⁸ Περιπατῶν δὲ παρὰ τὴν θάλασσαν τῆς Γαλιλαίας εἶδεν δύο ἀδελφούς, Σίμωνα τὸν λεγόμενον Πέτρον καὶ Ἀνδρέαν τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ, βάλλοντας ἀμφίβληστρον εἰς τὴν θάλασσαν, ἦσαν γὰρ ἀλιεῖς

A Galileai-tenger mellett sétálva látott két testvért, Simont, a Péternek nevezettet, és Andrászt, az ő testvérét, hálót vetőket a tengerbe: ugyanis halászok voltak.

¹⁹ καὶ λέγει αὐτοῖς Δεῦτε ὀπίσω μου, καὶ ποιήσω ὑμᾶς ἀλιεῖς ἀνθρώπων.

És mondja nekik: „Rajta, utánam, és én emberek halászaivá foglak tenni titeket.”

²⁰ οἱ δὲ εὐθέως ἀφέντες τὰ δίκτυα ἠκολούθησαν αὐτῷ.

Azok pedig azonnal elhagyva a hálókat követték őt.

²¹ Καὶ προβάς ἐκεῖθεν εἶδεν ἄλλους δύο ἀδελφούς, Ἰάκωβον τὸν τοῦ Ζεβεδαίου καὶ Ἰωάννην τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ, ἐν τῷ πλοίῳ μετὰ Ζεβεδαίου τοῦ πατρὸς αὐτῶν καταρτίζοντας τὰ δίκτυα αὐτῶν, καὶ ἐκάλεσεν αὐτούς.

És továbbmenve onnan látott két másik testvért, Jakabot, a Zebedeusét, és Jánost az ő testvérét, akik az ő apjukkal Zebedeussal a bárkában rendezték az ő hálóikat, és őket is hívta.

²² οἱ δὲ εὐθέως ἀφέντες τὸ πλοῖον καὶ τὸν πατέρα αὐτῶν ἠκολούθησαν αὐτῷ.

Azok pedig azonnal elhagyva a bárkát és az ő apjukat követték őt.

²³ Καὶ περιῆγεν ἐν ὅλῃ τῇ Γαλιλαίᾳ, διδάσκων ἐν ταῖς συναγωγαῖς αὐτῶν καὶ κηρύσσων τὸ εὐαγγέλιον τῆς βασιλείας καὶ θεραπεύων πᾶσαν νόσον καὶ πᾶσαν μαλακίαν ἐν τῷ λαῷ.

És körbejárt egész Galileában, tanítva az ő zsinagógáikban, és hirdetve a királyság evangéliumát, és gyógyítva minden betegséget s minden erőtlenséget a nép körében.

1.2. NOVA VULGATA ÉS MAGYAR FORDÍTÁSOK

NOVA VULGATA

Szent István Társulat fordítása

Szent Jeromos Katolikus Bibliatársulat fordítása

Békés-Dalos Újszövetségi Szentírás

Károli Gáspár revideált fordítása

Simon Tamás László O.S.B. Újszövetség-fordítása

¹² CUM AUTEM AUDISSET QUOD IOANNES TRADITUS ESSET, SECESSIT IN GALILAEAM.

¹² Amikor Jézus meghallotta, hogy Jánost börtönbe vetették, visszavonult Galileába.

¹² Amikor Jézus meghallotta, hogy Jánost börtönbe vetették, visszavonult Galileába.

¹² *Amikor (Jézus) meghallotta, hogy Jánost fogságba vetették, visszavonult Galileába.*

¹² *Mikor pedig meghallotta Jézus, hogy János börtönbe vettetett, visszatére Galileába;*

¹² Amikor Jézus meghallotta, hogy Jánost fogságba vetették, visszatért Galileába.

¹³ ET RELICTA NAZARETH, VENIT ET HABITAVIT IN CAPHARNAUM MARITIMAM

¹³ Elhagyta Názáretet, és a tenger melletti Kafarnaumba költözött, Zebulon és Naftali vidékére.

¹³ Elhagyta Názáretet, elment és letelepedett a tengermenti Kafarnaumban, Zebulon és Naftali határában,

¹³ *Elhagyta Názáret (városát) és a tómelletti Kafarnaumba, Zebulon és Naftali vidékére költözött.*

¹³ *És odahagyva Názáretet, elméne és lakozék a tengerparti Kapernaumban, a Zebulon és Naftali határain;*

¹³ Majd elhagyta Názáretet, elment, és a tengerparti Kafarnaumban, Zebulon és Naftali vidékén telepedett le,

¹⁴ IN FINIBUS ZABULON ET NEPHTHALI, UT IMPLERETUR, QUOD DICTUM EST PER ISAIAM PROPHETAM DICENTEM:

¹⁴ Így beteljesedett Izajás próféta szava:

¹⁴ hogy beteljesedjék, amit Izajás próféta mondott:

¹⁴ *Így beteljesedett Izajás próféta szava:*

¹⁴ *Hogy beteljesedjék, a mit Éσαιás próféta mondott, így szólván:*

¹⁴ hogy beteljesedjék, amit Izajás próféta mondott:

¹⁵ “TERRA ZABULON ET TERRA NEPHTHALI, AD VIAM MARIS, TRANS IORDANEM, GALILAEA GENTIUM;

¹⁵ „Zebulun és Naftali földje, a tenger menti út a Jordánon túl, a pogányok Galileája,

¹⁵ a tengeri út, a Jordánon túl, a pogányok Galileája;

¹⁵ *„Zabulón földje és Neftali földje, a tenger menti út a Jordánon túl, a pogányok Galileája,*

¹⁵ *Zebulonnak földje és Naftalinak földje, a tenger felé, a Jordánon túl, a pogányok Galileája,*

¹⁵ Zebulun földje, Naftali földje, a Tenger melléke, a Jordánon túl, pogányok Galileája!

¹⁶ POPULUS, QUI SEDEBAT IN TENEBRIS, LUCEM VIDIT MAGNAM, ET SEDENTIBUS IN REGIONE ET UMBRA MORTIS LUX ORTA EST EIS”.

¹⁶ a nép, mely sötétségben ült, nagy világosságot látott. Világosság támadt azoknak, akik a halál országában és árnyékában ültek.”

¹⁶ nagy fényt látott, s akik a halál országában és árnyékában ültek: fény virradt rájuk«.

¹⁶ *a nép, mely sötétségben ült, nagy világosságot pillantott meg, és világosság támadt azoknak, akik a halál árnyékában és országában laknak.”*

¹⁶ *A nép, a mely sötétségben ül vala, láta nagy világosságot, és a kik a halálnak földében és árnyékában ülnek vala, azoknak világosság támadt.*

¹⁶ A nép, amely a sötétségben ült, nagy fényességet látott; és akik a halál földjén és árnyékában ültek, azoknak világosság támadt.

¹⁷ EXINDE COEPIT IESUS PRAEDICARE ET DICERE: “PAENITENTIAM AGITE; APPROPINQUAVIT ENIM REGNUM CAELORUM”.

¹⁷ Ettől fogva Jézus elkezdett tanítani. „Tartsatok bűnbánatot – hirdette –, mert közel van a mennyek országa!”

¹⁷ Ekkor kezdte Jézus hirdetni és mondani: »Térjete meg, mert elközelt a mennyek országa.«

¹⁷ *Ettől fogva Jézus tanítani kezdett. „Tartsatok bűnbánatot, hirdette, mert közel van a mennyek országa!”*

¹⁷ *Ettől fogva kezdte Jézus prédikálni, és ezt mondani: Térjete meg, mert elközelgett a mennyeknek országa.*

¹⁷ Ettől fogva Jézus hirdetni kezdte: „Térjete meg, mert közel van a mennyek országa!”

¹⁸ AMBULANS AUTEM IUXTA MARE GALILAEAE, VIDIT DUOS FRATRES, SIMONEM, QUI VOCATUR PETRUS, ET ANDREAM FRATREM EIUS, MITTENTES RETE IN MARE; ERANT ENIM PISCATORES.

¹⁸ Amikor Jézus a Galileai-tó mellett járt, látott két testvért, Simont, másik nevén Pétert és testvérét, András. Halászok voltak, s épp hálót vetettek a tengerbe.

¹⁸ Amint elhaladt a Galileai tenger mellett, látott két testvért: Simont, akit Péternek hívtak, és András, a testvérét, amint körhálót vetettek a tengerbe; halászok voltak ugyanis.

¹⁸ *Mikor a galileai tenger mellett járt, látott két testvért, Simont, aki másik nevén Péter, és testvérét, András. Halászok voltak és hálót vetettek a vízbe.*

¹⁸ *Mikor pedig a galileai tenger mellett jár vala Jézus, láta két testvért, Simont, a kit Péternek neveznek, és András az ő testvérét, a mint a tengerbe hálót vetnek vala; mert halászok valának.*

¹⁸ Amikor a Galileai-tenger partján járt, meglátott két testvért – Simont, akit Péternek hívtak, és testvérét, András –, amint éppen a tengerbe vetették hálójukat. Halászok voltak ugyanis.

¹⁹ ET AIT ILLIS: “VENITE POST ME, ET FACIAM VOS PISCATORES HOMINUM”.

¹⁹ Megszólította őket: „Gyertek, kövessetek, s én emberek halászává teszek benneteket!”

¹⁹ Azt mondta nekik: »Jöjjetek utánam, és én emberek halászává teszek titeket!«

¹⁹ *Így szólt hozzájuk: „Jöjjetek utánam! Én emberhalászkká teszek titeket.”*

¹⁹ *És monda nékik: Kövessetek engem, és azt művelem, hogy embereket halásszatok.*

¹⁹ Így szólt hozzájuk: „Gyertek, kövessetek! Emberek halászává teszek titeket.”

²⁰ AT ILLI CONTINUO, RELICTIS RETIBUS, SECUTI SUNT EUM.

²⁰ Azon nyomban otthagyták hálójukat és csatlakoztak hozzá.

²⁰ Azok pedig azonnal elhagyták hálójukat és követték őt.

²⁰ *Ők mindjárt otthagyták a hálót és csatlakoztak hozzá.*

²⁰ *Azok pedig azonnal otthagyván a hálójukat, követték őt.*

²⁰ Ők pedig azonnal otthagyták hálójukat, és követték.

²¹ ET PROCEDENS INDE VIDIT ALIOS DUOS FRATRES, IACOBUM ZEBEDAEI ET IOANNEM FRATREM EIUS, IN NAVI CUM ZEBEDAEO PATRE EORUM REFICIENTES RETIA SUA; ET VOCAVIT EOS.

²¹ Útját folytatva megpillantott két másik testvért is, Zebedeus fiát, Jakabot és testvérét, Jánost. Épp hálójukat javígtatták a bárkában, apjukkal, Zebedeussal. Őket is hívta.

²¹ Amikor onnan továbbment, látott másik két testvért: Jakabot, Zebedeus fiát, és testvérét, Jánost a hajóban Zebedeussal, az apjukkal, amint javították hálójukat. És őket is hívta.

²¹ *Folytatva útját másik két testvért pillantott meg: Zebedeus fiát, Jakabot és testvérét, Jánost. Atyjukkal, Zebedeussal éppen hálójukat foltozták a bárkában. Hívta őket is.*

²¹ *És onnan tovább menve, láta más két testvért, Jakabot a Zebedeus fiát, és Jánost amannak testvérét, a mint a hajóban atyjukkal Zebedeussal a hálójukat kötözzetik vala; és hívá őket.*

²¹ Miután továbbment, meglátott két másik testvért, Jakabot, Zebedeus fiát és testvérét, Jánost, amint a bárkában atyjukkal, Zebedeussal együtt hálójukat javígtatták, és őket is hívta.

²² ILLI AUTEM STATIM, RELICTA NAVI ET PATRE SUO, SECUTI SUNT EUM.

²² Rögtön otthagyták a bárkát apjukkal egyetemben, és a nyomába szegődtek.

²² Azok pedig azonnal otthagyták a hajót és apjukat, és követték őt.

²² *Mindjárt otthagyták atyjukat a bárkával és nyomába szegődtek.*

²² *Azok pedig azonnal otthagyván a hajót és atyjukat, követék őt.*

²² Ők pedig azonnal otthagyták a barkát és atyjukat, és követték.

²³ ET CIRCUMIBAT IESUS TOTAM GALILAEAM, DOCENS IN SYNAGOGIS EORUM ET PRAEDICANS EVANGELIUM REGNI ET SANANS OMNEM LANGUOREM ET OMNEM INFIRMITATEM IN POPULO.

²³ Jézus bejárta egész Galileát, tanított a zsinagógákban, hirdette országa evangéliumát, s gyógyított minden betegséget és fogyatékossgot a nép közt.

²³ Jézus ezután bejárta egész Galileát. Tanított a zsinagógáikban, hirdette az ország örömhírét, és meggyógyított minden betegséget és minden bajt a nép között.

²³ *Jézus bejárta egész Galileát. Tanított a zsinagógákban, hirdette országának örömhírét és meggyógyított a nép között minden betegséget és minden bajt.*

²³ *És bejárá Jézus az egész Galileát, tanítva azok zsinagógáiban, és hirdetve az Isten országának evangéliomát, és gyógyítva a nép között minden betegséget és minden erőtlenséget.*

²³ Bejárta egész Galileát, tanított zsinagógáikban, hirdette a mennyek országának örömhírét, és a nép körében meggyógyított mindenféle betegséget és bajt.

1.3. BEHATÁROLÁS

Szakaszunk Máté evangéliumának elején helyezkedik el. Az első két fejezet gyermekségtörténete után a 3. fejezetben Keresztelő János működéséről és Jézus megkeresztelkedéséről olvashatunk. A 4. fejezet Jézusnak a pusztában való megkísértésével kezdődik.

Szakaszunk elején, a 12. versben Keresztelő János börtönbe vetésének híre található, melynek hatására Jézus visszavonult Galileába és Kafarnaumba költözött, hogy beteljesedjen Izajás próféta jövendölése.

A liturgián felolvasott evangéliumi részlet rövidebb változata a 17. versben azzal ér véget, hogy Jézus tanítani kezd, és bűnbánatra szólítja fel a népet. A 18-22. versekben a tanítás megkezdése után az első két tanítványpáros meghívásáról olvashatunk. A 23-25. versek Jézus galileai működésének kezdetét részletezik. Az 5. fejezettől pedig már az első nagy beszéd és tanítás kezdődik a hegyi beszéddel.

1.4. SZÓ SZERINTI ÜZENET

Máté egy rövid összefoglalót kíván adni Jézus nyilvános működésének kezdetéről. Hangsúlyozza, hogy az izajási jövendölések beteljesednek az Úr Jézusban, aki világosság az emberek számára (vö. Mt 4,16). Jézus fő tevékenységeként a tanítást, az igehirdetést és a gyógyítást emeli ki (vö. Mt 4,23), amelyekkel az Úr az Isten Országának elközeledtét és a megtérésre való felszólítást hirdeti meg (vö. Mt 4,17). Az evangélista mindjárt a kezdeteknél kiemeli Jézus működésének közösségi dimenzióját is: tanítványokat hív maga után, hogy kövessék, és küldetésében résztvegyenek.

Ebben a szakaszban Máté az evangéliumának egyik legfontosabb üzenetét villantja fel tehát dióhéjban: a régóta várt Messiás Jézusban érkezett, aki igehirdetésével és gesztusaival világosságot hoz az embereknek: vagyis azt az örömhírt, hogy Isten Országáa érkezett, amely megtérésre és Jézus-követésre hív. Ezt a küldetést Jézus az elejétől fogva nem egyedül, hanem az Őt követő közösséggel: az Egyházzal kívánja véghezvinni (vö. pl. Mt 16,18-19; Mt 28,18-20).

1.5. KULCSSZAVAK RÖVID ELEMZÉSE

κηρῦσσειν (kérüsszejn): hirdet, meghirdet, ígét hirdet, prédikál, kikiált (Mt 4,17)

Jézus tevékenységének egyik fő mozzanatát emeli ki ezzel a kifejezéssel az evangélista: az Úr, mint egy hírnök, az ígét hirdeti (Mt 4,17.23; 9,35; 11,1), s erre a feladatra hívja meg tanítványait is (Mt 10,7.27). Előre jelzi, hogy az örömhír hirdetése mindig feladata marad minden Krisztus-hívőnek szerte a világon (Mt 24,14; 26,13). A tanítványok közössége által, vagyis az Egyház által Jézus Krisztus az, aki hirdeti az evangéliumot minden korban és mindenütt a világon (vö. Mt 28,18-20; ApCsel 8,5; 9,20; 20,25; 28,31; 1Kor 1,23; Gal 2,2; 1Tessz 2,9; 2Tim 4,2).

ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν (hébászilejá tón úránón): az eget/a mennyek királysága (Mt4,17)

Ezzel a körülíró szerkezettel Máté nem egy körülhatárolható földterületet, hanem az Úr uralmát, hatalmát kívánja jelölni. Jézus igehirdetésének egyik fő üzenete fogalmazódik

meg ebben a kifejezésben: Isten uralma itt van, velünk van, fokozatosan bontakozik ki az emberek, az Egyház életében, egészen a végső beteljesedésig a mennyben (vö. Mt 5,3.10.19-20; 7,21; 8,11; 10,7; 11,11-12; 13,11.19.24.31.33.44-45.47.52; 16,19; 18,3-4.23; 19,12.14.23; 20,1; 22,2; 25,1).

ἠκολούθησαν αὐτῷ (*ékolúthészán áutó*): követi őt, csatlakozik hozzá (Mt 4,20.22)

A követni ige magyarul tárgyesetet vonz (követni valakit), görögben viszont részes esetet, ami egy szorosabb, sajátos kapcsolatra is utalhat a követő és a követett személy között. Etimológiailag az 'ösvény' szó található meg a görög kifejezésben /'keleuthosz'/, vagyis a követés a valakivel azonos ösvényen való haladást, járást jelöli. Követni azt lehet, aki előttünk halad, éppen ezért mondja azt Jézus az első leendő tanítványoknak, hogy „utánam” (Mt 4,19). Jézust követni tehát azt jelenti, hogy Ő megy elöl, mi pedig utána, vele egyazon ösvényen. Amikor pedig Péter saját gondolatait Jézus tanítása elé helyezi, az Úr határozottan csak annyit mond neki: „mögém, Sátán!” (Mt 16,23). A tanítvány helye a Mestere mögött van, csak így tudja őt igazán követni. A követés célja Máté evangéliumában mindig maga Jézus (vö. Mt 4,20.22.25; 8,1.19.22-23; 9,9.27; 10,38; 12,15; 14,13; 16,24; 19,2.21.27-28; 20,29.34; 26,58; 27,55), vagyis egyedül Őt érdemes követni.

1.6. KONTEXTUÁLIS – KÁNONI PÁRHUZAMOK

Párhuzamok Máté evangéliumán belül

Mt 3,2 és így prédikált: „Tartsatok bűnbánatot, mert közel van a mennyek országa!”

Mt 8,19-22 Akkor odalépett hozzá egy írástudó és azt mondta neki: „Mester, követlek téged, bárhová mégy is.” Jézus így válaszolt: „A rókáknak van vackuk, az ég madarainak fészük, de az Emberfiának nincs hova fejét lehajtania. Egy másik tanítványa kérte: „Uram, engedd meg, hogy előbb elmenjek és eltemessem apámat!” Jézus azonban ezt felelte: „Kövess engem, hagyd a holtakra, hadd temessék halottaikat!”

Mt 9,35 Jézus bejárt minden várost és falut, tanított a zsinagógákban, hirdette országa örömhírét, és gyógyított minden betegséget, minden gyengeséget.

Mt 10,1-2 Összehívta tizenkét tanítványát, s hatalmat adott nekik, hogy kiűzzék a tisztátalan lelkeket, és meggyógyítsanak minden betegséget, minden gyengeséget. A tizenkét apostol neve a következő: Az első Simon, más néven Péter, aztán testvére András, Zebedeus fia, Jakab és testvére János.

Mt 11,2 Közben János a börtönben hallott Jézus tetteiről.

Mt 11,23 És te, Kafarnaum! Vajon az édig emelkedel? A pokolba süllyedsz. Ha Szodomában mentek volna végbe a csodák, amelyek benned történtek, még ma is állna.

Mt 13,47-50 Végül hasonlít a mennyek országa a tengerbe vetett háléhoz, amely mindenféle halat összefog. Amikor megtelik, partra húzzák, nekiülnek, és a javát edényekbe válogatják, a hitványát pedig kiszórják. Így lesz a világ végén is: elmennek az angyalok, aztán kiválogatják a gonoszokat az igazak közül, és tüzes kemencébe vetik őket. Ott sírás és fogcsikorgatás lesz.

Mt 13,53 Amikor ezeket a példabeszédeket elmondta, Jézus eltávozott onnan.

Mt 14,3-13 Heródes ugyanis elfogatta Jánost, bilincsbe verette, és börtönbe vetette fivére, Fülöp felesége, Heródiás miatt. (...) A hír hallatára Jézus elhajózott onnan egy elhagyatott helyre, hogy egyedül legyen. De a nép tudomást szerzett róla, és gyalogszerrel utánament a városokból.

Mt 16,17 Erre Jézus azt mondta neki: „Boldog vagy, Simon, Jónás fia, mert nem a test és vér nyilatkoztatta ki ezt neked, hanem az én mennyei Atyám.”

Mt 17,1 Hat nap múlva Jézus maga mellé vette Pétert, Jakabot és testvérét, Jánost, s fölment külön velük egy magas hegyre.

Mt 19,27 Akkor Péter vette át a szót: „Nézd, mi mindenünket elhagytuk, és követtünk téged. Mi lesz hát a jutalmunk?”

Mt 19,29-30 Aki nevéért elhagyja otthonát, testvéreit, nővéreit, apját, anyját, feleségét, gyermekeit vagy a földjét, százannyit kap, s az örök élet lesz az öröksége. Akkor odament hozzá a Zebedeus-fiak anyja a fiaival együtt, és leborult előtte, hogy kérjen tőle valamit.

Mt 27,56 Köztük volt Mária Magdolna, Mária, Jakab és József anyja és Zebedeus fiainak az anyja.

Szinoptikus párhuzamok

Mk 1,14-20 János elfogatása után Jézus Galileába ment, s ott hirdette az Isten evangéliumát és mondta: „Beteljesedett az idő, és már közel van az Isten országa. Tartsatok bűnbánatot, és higgyetek az evangéliumban.” Amikor Jézus a Galileai-tó partján járt, látta, hogy Simon és testvére, András – halászok lévén – épp hálót vetnek a vízbe. Jézus ezt mondta nekik: „Gyertek, kövessetek, és emberek halászává teszek benneteket.” Rögtön otthagyták hálójukat és követték. Alig ment valamivel tovább, megpillantotta Jakabot, Zebedeus fiát és testvérét, Jánost, amint a hálót szedték rendbe a bárkában. Őket is mindjárt meghívta. Erre otthagyták apjukat, Zebedeust, halászlegényeivel a bárkában, és a nyomába szegődtek.

Mk 1,29 A zsinagógából Jakabbal és Jánossal együtt egyenesen Simon és András házába ment.

Mk 1,39 S bejárta egész Galileát, tanított a zsinagógákban, és ördögöket űzött ki.

Mk 3,7-8 Jézus tanítványaival visszavonult a tó partjára. Nagy tömeg követte Galileából, Júdeából, Jeruzsálemből, Idumeából, a Jordánon túlról, Tírusz és Szidón környékéről szintén nagy tömeg gyűlt köréje, mert oda is eljutott a híre, hogy milyen nagy dolgokat visz végbe.

Mk 6,17 Mert Heródes volt az, aki embereivel elfogatta Jánost, és megkötözve börtönbe vetette testvéreinek, Fülöpnek a felesége, Heródiás miatt, akit feleségül vett.

Mk 10,41 Amikor a többi tíz ezt hallotta, megnehezteltek Jakabra és Jánosra.

Lk 1,78-79 Istenünk könyörülő irgalmából, melyben meglátogat minket a napkelet a magasságból, hogy a sötétben és a halál árnyékában ülőknek ragyogjon, és lépteinket a béke útjára irányítsa.

Lk 4,14-15 Jézus most a Lélek erejével visszatért Galileába. Híre elterjedt az egész környéken. Tanított a zsinagógákban, és mindenki magasztalta.

Lk 4,31 Jézus lement Kafarnaumba, Galilea egyik városába, és szombaton tanította őket.

Lk 4,43-44 De ő azt felelte: „Más városokban is kell hirdetnem az Isten országát, hiszen ez a küldetésem. És hirdette Júdea zsinagógáiban,”

Lk 5,1-11 Amikor egyszer a Genezáret tavánál állt, nagy tömeg sereglett oda hozzá, hogy hallgassa az Isten szavát. Láta, hogy a tó partján két bárka vesztegel. A halászok kiszálltak, és a hálót mosták. Beszállt hát az egyik bárkába, Simonéba, s megkérte, hogy lökje egy kicsit beljebb a parttól. Aztán leült, és a bárkából tanította a népet. Amikor befejezte a tanítást, így szólt Simonhoz: „Evezz a mélyre, és vessétek ki a hálókat halfogásra!” „Mester, egész éjszaka fáradoztunk, s nem fogtunk semmit, de a te szavadra, kivetem a hálót” – válaszolta Simon –, és így is tett, s annyi halat fogtak, hogy szakadozni kezdett a háló. Intettek a másik bárkában levő társaiknak, hogy menjenek segíteni. Mentek is, és úgy telerakták mind a két bárkát, hogy majdnem elsüllyedt. Ennek láttán Simon Péter Jézus lábához borult, és e szavakra fakadt: „Uram, menj el tőlem, mert bűnös ember vagyok!” Mert a szerencsés halfogás láttán társaival együtt félelem töltötte el. Hasonlóképpen Jakabot és Jánost is, Zebedeus fiait, Simon társait. De Jézus így szólt Simonhoz: „Ne félj! Ezentúl emberhalász leszel.” Kivonták a hajókat a partra, és mindenüket elhagyva követték.”

Lk 6,17-18 Aztán lejött velük a hegyről és egy sík terepen megállt. Rengeteg tanítvány sereglett oda hozzá, s hatalmas tömeg gyűlt köré egész Júdeából, Jeruzsálemből, valamint a tíruszi és szidóni tenger mellékről, hogy hallgassák; és meggyógyultak, akiket tisztátalan lelkek kínoztak.

Lk 8,1 Ezután bejárta a városokat s a falvakat, tanított, és hirdette az Isten országát. Vele volt a tizenkettő.

Lk 9,54 Ennek láttán a tanítványok, Jakab és János felháborodtak: „Uram, ha akarod, lehívjuk az égből a tüzet, hadd pusztítsa el őket!”

Jn 1,9 (Az Ige) volt az igazi világosság, amely minden embert megvilágosít.

Jn 1,35-42 Másnap megint ott állt János két tanítványával, s mihelyt meglátta Jézust, amint közeledett, így szólt: „Nézzétek, az Isten Báránya!” E szavak hallatára a két tanítvány Jézus nyomába szegődött. Amikor Jézus megfordult, s látta, hogy követik, megkérdezte: „Mit akartok?” Így feleltek: „Rabbi – ami annyit jelent, mint Mester –, hol lakol?” „Gyertek, nézzétek meg!” – mondta nekik. Elmentek vele, megnézték, hol lakik, s aznap nála is maradtak. A tizedik óra körül járhatott. A kettő közül, aki János szavára követte, az egyik András volt, Simon Péter testvére. Reggel találkozott testvérel, Simonnal, s szólt neki: „Megtaláltuk a Messiást, vagy más szóval a Fölkentet”, s elvitte Jézushoz. Jézus ráemelte tekintetét, s így szólt hozzá: „Te Simon vagy, János fia, de Kéfa, azaz Péter lesz a neved.”

Jn 2,12 Aztán lement anyjával, testvéreivel és tanítványaival Kafarnaumba, de csak néhány napig maradtak ott.

Jn 3,24 János akkor még nem volt börtönben.

Jn 4,1-3 Amikor Jézus megtudta, hogy a farizeusok úgy értesültek, hogy ő több tanítványt szerez és keresztel, mint János – noha Jézus maga nem keresztelt, csak a tanítványai –, elhagyta Júdeát és visszatért Galileába.

Jn 4,43-46a A két nap elteltével folytatta útját Galilea felé. Jézus maga állapította meg, hogy saját hazájában nincs a prófétának becsülete. Mégis, amikor Galileába ért, a galileaiak szívesen fogadták, mert mind látták, amit az ünnep alkalmával Jeruzsálemben tett, hisz ott voltak az ünnepen. Így újra a galileai Kánába ment, ahol a vizet borrrá változtatta.

Jn 7,52 De azt mondták neki: „Csak nem vagy te is galileai? Nézz utána, s megbizonyosodsz, hogy Galileából nem támad próféta.”

Jn 8,12 Egy másik alkalommal így beszélt Jézus: „Én vagyok a világ világossága. Aki követ, nem jár többé sötétségben, hanem övé lesz az élet világossága.”

Jn 21,2-3 Együtt volt Simon Péter, Tamás, melléknevén Didimus, továbbá a galileai Kánából való Natánael, Zebedeus fiai, s még két másik tanítvány. Simon Péter így szólt hozzájuk: „Megyek halászni.” „Veled tartunk” – felelték. Kimentek és bárkába szálltak. De akkor éjszaka nem fogtak semmit.

Kánoni elemzés (párhuzamok a Szentírás más könyveiben)

2Kir 6,19 Erre így szólt hozzájuk Elizeus: „Nem ez az út az, s nem ez az a város! Gyertek utánam, elvezetlek benneteket ahhoz az emberhez, akit kerestek.” S elvezette őket Szamáriába.

1Makk 5,15 Összefogtak ellenünk Ptolemais, Tírusz és Szidón népei és az egész pogány Galilea, hogy megsemmisítsenek bennünket.

Iz 8,23-9,1 Egykor megalázta az Úr Zebulun földjét és Naftali földjét. De az eljövendő napokban megdicsőíti majd a Tenger útját, a Jordánon túli vidéket, a pogány nemzetek tartományát. A nép, amely sötétben jár, nagy fényességet lát. Akik a halál országának árnyékában laknak, azoknak világosság támad.

Jer 16,16 „Íme, sok halászt küldök – mondja az Úr –, hogy kihalásszák őket; aztán sok vadászt küldök, hogy felhajtsák őket minden hegyen és minden dombon, egészen a kősziklák barlangjaiig.”

Ez 47,10 Partján halászok állnak. En-Gadditól En-Eglajimig hálókat vetnek ki. Olyan tömérdek és sokfajta hala lesz, mint a Nagy Tengernek.

ApCsel 10,37 Ti tudjátok, mik történtek a Jánostól hirdetett keresztség után Galileától kezdve egész Júdeában.

ApCsel 12,2 János testvérét, Jakabot karddal kivégeztette.

Róm 2,19 Ha a vakok vezetőjének, a sötétben élők világosságának, a tudatlanok tanítójának.”

2. MEDITATIO – ELMÉLKEDÉS

2.1. PATRISZTIKUS NÉZŐPONT

Nagy Szent Gergely: Péter és András még nem látták Krisztust egyetlen csodát sem tenni, és nem hallottak még az örök jutalom ígéretéről, mégis az Úr első felszólítására hátrahagyták azt, amivel úgy tűnt, hogy rendelkeznek. [...] Ez akaratuk erejét emeli ki, semmint vagyonuk nagyságát, mert aki semmit sem tart meg magának, az eleve sokat hagy hátra, ahogy az is, aki nemcsak a vagyonáról, hanem a vágyairól is lemond.

2.2. TANÍTÓHIVATALI NÉZŐPONT

2.2.1. KATOLIKUS EGYHÁZ KATEKIZMUSA

541. „Miután Jánost fogságba vetették, Jézus Galileába ment, hirdetvén Isten evangéliumát, és mondta: »Beteljesedett az idő és elközelgett az Isten országa; tartsatok bűnbánatot és higgyetek az evangéliumnak«” (Mk 1,14–15). „Hogy az Atya akaratát teljesítse, Krisztus megalapította a földön a mennyek országát.” Az Atya akarata pedig az, hogy „az embert isteni életben való részesedésre emeli”. Azáltal teszi ezt, hogy az embereket az Ő Fia, Jézus Krisztus körül összegyűjti. Ez az összegyűjtött közösség az Egyház, mely a földön Isten országának „csírája és kezdete”.

542. Krisztus az „Isten családjában” összegyűlt emberek közösségének a szívében van. Ő hívja maga köré őket igéje által, az Isten országát kinyilvánító jelei és tanítványai elküldése által. Országának eljövételét elsősorban húsvétjának nagy misztériuma által valósítja meg: kereszthalála és föltámadása által: „Én pedig, ha majd magasba emelnek a földről, mindeneket magamhoz fogok vonzani” (Jn 12,32). Erre a Krisztussal való egységre minden ember meghívást kap.

543. Minden ember meghívást kap arra, hogy belépjen az Országba. Ez a messiási ország, melyet először Izrael fiainak hirdettek, minden nép embereinek szól. Aki be akar lépni az Országba, annak el kell fogadnia Jézus szavát.

„Az Úr igéje ugyanis a földre vetett maghoz hasonlít: akik hittal hallgatják és Krisztus kicsiny nyájához számláltatnak, azok magát az Országot fogadták be; a mag azután saját erejéből csírázik és növekszik egészen az aratásig.”

551. Jézus nyilvános életének kezdetétől fogva férfiakat választott ki, szám szerint tizenkettőt, hogy vele legyenek és részesedjenek küldetésében. Részt adott nekik hatalmából „és elküldte őket, hogy hirdessék Isten országát és gyógyítsanak betegeket” (Lk 9,2). Örökre Krisztus országához tartoznak, mert Ő általuk vezeti az Egyházat:

„Ezért nektek adom az országot, mint ahogy Atyám nekem adta, hogy majd asztalomnál egyetek és igyatok országomban, és trónon ülve ítélkezzetek Izrael tizenkét törzse fölött” (Lk 22,29–30).

765. Az Úr Jézus közösségének olyan struktúrát adott, mely meg fog maradni az ország beteljesüléséig. Első helyen áll a Tizenkettő kiválasztása Péterrel mint fővel. Ők, akik Izrael tizenkét törzsét képviselik, az új Jeruzsálem alapkövei. A Tizenkettő és a többi tanítvány

részesedik Krisztus küldetésében, hatalmában, de sorsában is. Ezekkel a cselekményekkel készíti elő és építi Krisztus az Egyházat.

813. Az Egyház forrását tekintve egy: „E misztérium végső mintaképe és elve a Szentháromság egy Isten személyeinek, az Atyának és a Fiúnak a Szentlélekben való egysége”. Az Egyház Alapítóját tekintve egy: Ő, „a megtestesült Fiú (...) kereszthalála által minden embert kiengesztelt Istennel, egy népben és egy testben állítva helyre valamennyiük egységét”. Az Egyház „lelkét” tekintve egy: „A Szentlélek, aki a hívőkben lakik, s betölti és kormányozza az egész Egyházat, hozza létre a hívők e csodálatos közösségét, és Krisztusban oly szorosán kapcsol össze mindenkit, hogy az Egyház egységének elve lesz”. Tehát az Egyház lényegéhez tartozik, hogy egy legyen:

„Ő titokzatos csoda! Bizony egy mindenek Atyja, egy mindenek Igéje is, és egy a Szentlélek, és Ő mindenütt jelen van. Egyetlen Szűz Anya van; és én szeretem őt Egyháznak nevezni.”

814. Ugyanakkor az Egyház ezen egysége kezdettől fogva gazdag sokféleséget mutat. E sokféleség egyrészt Isten ajándékainak különbözőségéből, másrészt az azokat befogadó személyek sokféleségéből származik. Isten népének egységében népek és kultúrák különbözőségei gyűlnek össze. Az Egyház tagjai között az ajándékok, feladatok, életmódok és életfeltételek sokfélesége létezik; „az egyházi közösségben törvényesen vannak jelen a saját hagyományokkal rendelkező részegyházak”. A különbözőségek sokasága nem áll ellentétben az Egyház egységével, de a bűn és annak következményei szüntelenül megterhelik és fenyegetik az egység ajándékát. Ezért kell az Apostolnak buzdítania arra, hogy „a béke kötelékével tartsátok fenn a lelki egységet” (Ef 4,3).

815. Melyek az egység kötelékei? Mindenekelőtt a szeretet, „a tökéletesség köteléke” (Kol 3,14). De a zarándok Egyház egységét a közösség következő látható kötelékei is biztosítják:

- * az apostoloktól áthagyományozott egy és ugyanazon hit megvallása;
- * a liturgia, mindenekelőtt a szentségek liturgiájának közös ünneplése;
- * az apostoli jogfolytonosság, mely az egyházi rend szentsége által fönntartja Isten családjának testvéri egyetértését.

816. „Ez Krisztus egyetlen Egyháza, (...) melyet Üdvözítőnk föltámadása után Péternek legeltetésre átadott, és őrá meg a többi Apostolra bízta terjesztését és kormányzását (...). Ez az Egyház e világban mint alkotmányos és rendezett társaság a Péter utóda és a vele közösségben élő püspökök által kormányzott katolikus Egyházban létezik.”

A II. Vatikáni Zsinatnak az ökumenizmusról szóló határozata kifejti: „Az üdvösség eszközeit hiánytalanul csak Krisztus katolikus Egyházában, az üdvösség egyetlen eszközében érhetjük el. Hitünk szerint ugyanis a Péter vezetése alatt álló egyetlen apostoli kollégiumra bízta az Úr az új Szövetség összes javait, hogy létrehozza Krisztus egy testét a földön; melybe teljesen be kell épülnie mindazoknak, akik valamilyen módon már Isten népéhez tartoznak.”

817. Valójában „Isten eme egy és egyetlen Egyházában már kezdet óta támadtak bizonyos szakadások, melyeket az Apostol súlyosan korhol és elítél; a későbbi századokban pedig még nagyobb nézeteltérések támadtak, és nem jelentéktelen közösségek különültek el a

katolikus Egyház teljes közösségétől; s ebben az emberek mindkét részről vétkesek”. A szakadások, melyek megsebzik Krisztus Testének egységét (különbséget teszünk az eretnesség, az aposztázia és skizma között), az emberek bűnei nélkül nem jönnek létre:

„Ahol bűnök vannak, ott sokféleség van, ott skizmák vannak, ott eretnességek vannak, ott széthúzások vannak; ahol pedig erény van, ott egyetértés van, ott egység van, melyből fakadóan az összes hívőnek egy volt a szíve és a lelke.”

818. Azok, akik ma ilyen szakadásokból eredő közösségekben születnek „és részesülnek Krisztus hitében, nem vádolhatók az elkülönülés bűnével, s a katolikus Egyház testvéri tisztelettel és szeretettel öleli át őket. (...) Mindazonáltal akik a keresztségben megigazultak a hitből, Krisztus testének lettek tagjai, jogosan ékesíti tehát őket a keresztény név, és a katolikus Egyház gyermekei méltán ismerik el őket testvéreiknek az Úrban.”

819. Emellett a katolikus Egyház látható határain kívül is „az igazságnak és a megszentelésnek sok eleme” létezik: „Isten írott Igéje, a kegyelmi élet, a hit, a remény és szeretet, a Szentlélek egyéb benső ajándékai, továbbá látható alkotóelemek is”. Krisztus Lelke ezeket az egyházakat és egyházi közösségeket az üdvösség eszközeiként használja, melyeknek ereje a kegyelemnek és az igazságnak abból a teljességéből való, melyet Krisztus a katolikus Egyházra bízott. Mindezek a javak Krisztustól származnak, hozzá vezetnek, és természetük szerint a „katolikus egységre” hívnak.

820. Az egységről, melyet „Krisztus kezdettől fogva Egyházának ajándékozott, hisszük, hogy a katolikus Egyházban elveszítetetlenül létezik, és reméljük, hogy a világ végezetéig napról napra gyarapszik”. Jóllehet Egyházának Krisztus az egység ajándékát mindig nyújtja, az Egyháznak mindig imádkoznia és dolgoznia kell a megőrzéséért, hogy a Krisztus által akart egységet megtartsa, erősítse és tökéletessé tegye. Ezért kéri maga Jézus szenvedése órájában és szüntelenül az Atyát tanítványai egységéért: „(...) Legyenek mindnyájan egyek. Amint te, Atyám bennem vagy és én benned, úgy legyenek ők is egyek mibennünk, hogy így elhiggye a világ, hogy te küldtél engem” (Jn 17,21). Az összes keresztények egységére irányuló vágy Krisztus ajándéka és a Szentlélek hívása.

821. Hogy e hívásnak jól meg tudjunk felelni, szükségünk van:

– az Egyház állandó megújulására, egyre nagyobb hűséggel hivatásához. E megújulás az ökumenikus mozgalom mozgatóereje;

– a szív megtérésére, hogy törekedjünk az evangéliumnak megfelelő tiszta életre, a megosztottságot ugyanis a tagok Krisztus ajándékai iránti hűtlensége okozza;

– a közös imádságra, mert „a szívbéli megtérést és életszentséget a keresztények egységéért mondott magán- és nyilvános könyörgésekkel együtt az egész ökumenikus mozgalom lelkének kell tekinteni, és jogosan nevezhető lelki ökumenizmusnak is”;

– egymás testvéri megismerésére;

– a hívek és különösen a papok ökumenikus képzésére;

– a teológusok közti párbeszédre és a különböző egyházak és közösségek keresztényei közti találkozásokra;

– a keresztények közötti együttműködésre az emberek szolgálatának különféle területein.

822. „Az egység helyreállításának gondja az egész Egyházra, mind a hívekre, mind a pásztorokra tartozik.” De annak is tudatában kell lennünk, „hogy a keresztényeket Krisztus egy és egyetlen Egyházának egységében összebékítő szent célkitűzés meghaladja az emberi erőket és képességeket”. Ezért vetjük minden reményünket „Krisztusnak az Egyházért mondott imádságába, az Atyának irántunk való szeretetébe és a Szentlélek erejébe”.

2.2.2. PÁPAI GONDOLATOK

SZENT II. JÁNOS PÁL PÁPA REDEMPTORIS MISSIO KEZDETŰ ENCIKLIKÁJA

13. A Názáreti Jézus beteljesítette Isten tervét. Miután a Jordánban János megfürdette és látható alakban leszállt rá a Szentlélek, kinyilvánította messiási küldetését: bejárta Galileát, „hirdette Isten országának evangéliumát: 'Betelt az idő, elérkezett az Isten országa, tartsatok bűnbánatot és higgyetek az evangéliumban!'" (Mk 1,14-15; vö. Mt 4,17; Lk 4,43). Isten országának hirdetése és visszaállítása az Ő küldetése: „Ez a küldetésem” (Lk 4,43). De itt többről van szó: maga Jézus a „jó hír”, amint azt küldetésének kezdetén, a názáreti zsinagógában hangsúlyozta, amikor önmagára vonatkoztatta Izaiás szavait a Fölkentről, kit Isten küldött (vö. Lk 4,14-21). Mert Ő a „jó hír”, Krisztusban egy az üzenet, amit hirdetnek és aki hirdet; benne azonos a hirdetés, a cselekvés és a megvalósulás. Ereje, cselekvése hatásának titka abban a teljes azonosságban rejlik, ami közte és a hirdetése között fönnáll: az új hírt hozta nem csupán azzal, amit mondott vagy cselekedett, hanem azzal, ami Ő maga.

Jézus tevékenységét leírták azokkal az utakkal kapcsolatban, amelyeket hazájában tett. Küldetésének színtere húsvét előtt Izraelre korlátozódik. Jézus mégis döntően újat hozott. Az eszkatologikus valóság nem tevődik a világ végére, hanem már közel van, és megkezdődött megvalósulása. Isten országa közel van (vö. Mk 1,15), kérnünk kell, hogy jöjjön el (vö. Mt 6,10). Hatékony jelei a hit szemével felismerhetők, ilyenek a csodák (vö. Mt 11,4), a démonok kiűzése (vö. Mt 12,25-28), a Tizenkettő kiválasztása (vö. Mk 3,13-19), a szegényeknek hirdetett evangélium (vö. Lk. 4,18). Jézusnak a pogányokkal való találkozásából kitűnik, hogy az Országba való bejutás a hit és a megtérés útján, és nem egyszerűen egy néphez való tartozással lehetséges.

Az ország, amely Jézussal kezdődik, Isten Országa. Jézus maga nyilvánította ki, hogy ki az az Isten, akit Ő bizalmasan „Abbá”-nak, Atyának szólított (vö. Mk 14,36). Isten, különösen ahogyan a hasonlatokban megjelenik (vö. Lk 15,3-32; Mt 20,1-6), minden ember gondja-baja iránt nyitott: Ő szerető Atya, telve szeretettel és irgalommal, aki megbocsát, és ingyen adja a kért kegyelmet.

Szent János írja, hogy Isten a szeretet (vö. 1Jn 4,8-16). Minden ember arra kapott meghívást, hogy nyíljék meg az előtt az irgalmas szeretet előtt, amellyel Isten szereti őt. Az Ország olyan mértékben fog növekedni, ahogyan minden ember felismeri, hogy bizalommal fordulhat imában Istenhez, mint Atyához (vö. Lk 11,2; Mt 23,9), amennyiben azon fáradozik, hogy teljesítse az ő akaratát (vö. Mt 7,21).

SZENT II. JÁNOS PÁL PÁPA RECONCILIATIO ET POENITENTIA KEZDETŰ APOSTOLI BUZDÍTÁSA

4. Ezért minden intézménynek vagy szervezetnek, amely az embernek szolgálni akar és meg akarja menteni alapvető érdekeit, figyelő tekintetét a kiengesztelődésre kell vetnie, hogy annak jelentőségét és horderejét jobban megérthesse, és így le tudja vonni belőle a szükséges és gyakorlati következtetéseket.

(...)

A bánat kifejezése és fogalma nagyon összetett. Ha a metanoiával kapcsolatban nézzük, amint azt a szinoptikusok használják, akkor a bánat a szív belső megváltozását jelenti Isten szavára, Isten országáért. De a bűnbánat az életmód megváltoztatását is jelenti, a szív megtérésével összhangban. Ebben az értelemben a „bűnbánattartás” kiegészül „a bűnbánat méltó gyümölcseinek termésével”. Az ember egész létmódja beletartozik ebbe, kész állandóan a jobbra. A bűnbánat csak akkor igazi és hatékony, ha cselekedetekben és magatartásban valósul meg. Ebben az értelemben a keresztény szóhasználatban a bűnbánat aszkézisnek mondható, mely az ember meghatározott és mindennapi erőfeszítése Isten kegyelmi segítségével; életét elveszti Krisztus akarata szerint, hogy azt valóságosan megnyerhesse, a régi embert levetkőzi, hogy az újat felölthesse, mindent legyűr, ami teszi, hogy a lelki érvényesüljön, a földiek helyett a mennyieikre tör, ahol Krisztus van. A bűnbánat tehát fordulat, mely a szívtől indítva a cselekedetekre irányul és átfogja a keresztény ember egész életét.

Mindezekben az értelmezésekben a bűnbánat szorosan kapcsolódik a kiengesztelődéshez, mert az „Istennel és önmagunkkal való kiengesztelődés” megköveteli, hogy legyőzzük azt a gyökeres törést, melyet a bűn okozott. Ez csak belső fordulatban vagy változásban történhet, mely a mindennapi élet bűnbánati cselekményeiben nyilvánul meg.

A szinódus első dokumentuma a lineamenta ('vázlat') azért készült, hogy kijelölje a témát, és néhány alapvető szempontot kiemeljen. Ez lehetővé tette az egész világon az egyházi közösségeknek, hogy két éven át foglalkozzanak ezzel a mindenkit érdeklő kérdéssel – a bűnbánattal és a kiengesztelődéssel. Alkalmat kaptak, hogy átgondolják, és ebből a keresztény élethez és apostolkodáshoz új erőt merítsenek. A szinódus közvetlen előkészítéseként tovább mélyítették a kérdést, és az Instrumentum laborisban ('fogalmazvány') a püspököknek és munkatársaiknak kellő időben megküldték. Végül a szinódusi atyák azok segítségével, akik a szinódusra meghívást kaptak, mély felelősségtudattal tárgyalták ezt a témát és vele kapcsolatban számos különböző kérdést. A vitákból, egyező véleményekből, tüzetes és alapos tanulmányokból és kutatásokból összeállt egy nagyértékű kincs, mely a záróokmányban, a Propositiones-ban ('javaslatok') nyert lényeges és világos összefoglalást.

(...)

A kiengesztelődés dolgában, bármilyen mértékben válik az szükségessé, az Egyház rendelkezik azzal a különös és sajátos adománnyal, hogy egészen le tudjon nyúlni a kiengesztelődés legmélyebb eredetéhez. Küldetésének lényegéből ered, hogy kötelessége egészen a gyökerekig, a bűn okozta legmélyebb sebig lenyúlni, azt gyógyítani, és egyúttal a kiengesztelődést ott kezdeni, amely azután minden más és további kiengesztelődés alapja lehet. Ez volt az Egyház szándéka, és ezt fejtette ki a szinódus.

Erről a kiengesztelődésről beszél a Szentírás, amikor arra buzdít minket, hogy minden erőnkkel erre törekedjünk, de figyelmeztet is, hogy az az Isten irgalmas adománya az ember számára. Az egész emberiség üdvtörténete, de az egyeseké is, mindig a kiengesztelődés története, melyben Isten, mert ő Atya, emberré lett Fiának vére és keresztje által a világot önmagával kiengesztelte, és így megteremtette a kiengesztelődött új családját.

Szükséges a kiengesztelődés, mert előzőleg törés támadt a bűn miatt, melyből a meghasonlás további formái keletkeztek az ember bensejében és környezetében. Tehát, hogy a kiengesztelődés teljes legyen, szükségszerűen a bűn legmélyebb gyökereitől kell megszabadulnunk. Így a megtérés és bűnbánat szoros egységet alkotnak. Lehetetlen a kettőt szétválasztani, vagy az egyikről szólva a másikat elhallgatni.

A szinódus egyidejűleg szól az egész emberiségnek és minden egyes személynek benső megtéréséről, Istenhez való visszatérésről; ezzel ki akarta fejezni, hogy nincs emberi egység, hacsak szívében mindenki meg nem változik. A személyes megtérés az emberek közötti egyetértés szükséges útja.

Ha az Egyház a kiengesztelődés jóhírét hangoztatja, és meghív arra, hogy a szentségek útján meg is valósítsuk, akkor valóban prófétai módon cselekszik: megmutatja az ember gonoszságának szennyes forrását, megmutatja a meghasonlás okát, és felkelti a reményt, hogy legyőzhetőek a feszültségek és a szakadások. Így minden területen egyetértésre és békére juthatunk. Ez az emberiség minden közösségének vágya.

Az Egyház megkezdene egy gyűlölettől és erőszaktól terhelt történelmi kor átalakítását a szeretet civilizációjává. Mindenkinek felajánlja az evangélium szentségi elveit ahhoz az ősi kiengesztelődéshez, amelyből minden további kiengesztelő magatartás és cselekvés – közösségi téren is – megvalósulhat.

Erről a kiengesztelődésről mint a megtérés gyümölcseről szól ez az apostoli irat. (...)

Az Egyház pásztoraitól elsősorban a kiengesztelődésről szóló katekézist várnak. E katekézis csak azon a szentírási, különösen újszövetségi tanításon alapulhat, hogy a megváltó és kiengesztelő Jézus Krisztusban meg kell újítani a szövetséget Istennel; s hogy ennek fényében és e közösség és barátság kiszélesítéseként, ki kell békülni a felebaráttal még még akkor is, ha ezért az áldozatot meg kell szakítanunk. Jézus gyakran hangoztatja a testvéri kiengesztelődést, például amikor felhív, hogy annak, ki megütötte egyik arcunkat, tartsuk oda a másikat is, és aki elvette ruhánkat, adjuk oda köntösünket is. A megbocsátás parancsát még élesebben fejezi ki azzal, hogy mindenki olyan mértékben részesül bocsánatban, amilyen mértékkel ő bocsát meg másoknak; olyan bocsánatról van itt szó, mely az ellenségre is vonatkozik; olyan bocsánatról, mely hetvenszer hétszer, azaz minden korlátozás nélkül kötelez. Ilyen feltételek mellett csak az evangéliumi lelkiület érvényesülhet, csak úgy jöhet létre kiengesztelődés az egyes személyek, családok, közösségek, népek és nemzetek között. A Szentírásnak a megbocsátásra vonatkozó kijelentéseiből természetesen eljutunk egy teológiailag meghatározott katekézishoz, mely felhasználhatja a pszichológia, a szociológia és a humán tudományok elemeit is, ha ezek alkalmasak arra, hogy megvilágítsanak egyes helyzeteket, problémákat, és így a hallgatókat vagy olvasókat konkrét döntésekre ösztönözzék.

Az Egyház papjaitól elvárjuk továbbá a bűnbánat katekéziséét. Kell, hogy ennek is a Szentírás legyen a forrása. Ez az üzenet a bűnbánatban mindenekelőtt a megtérés értékét

hangsúlyozza. Ezzel a szóval próbáljuk fordítani a görög metanoia fogalmát, melynek jelentése a lelkület megváltoztatása, hogy Isten felé fordulhasson. Különböző ez a két alapeleme a tékozló fiú történetének: a magába szállás és az elhatározás, hogy visszatér atyjához. A megtérés eme elsődleges lelkülete nélkül nincs kiengesztelődés. A katekézisben ezt konkrét fogalmakkal és megfelelő szavakkal kell szemléltetnünk, melyek a különböző korosztályok, a különböző kulturális, etikai és szociális igényeknek megfelelnek.

Ez az első értéke a bűnbánatnak, amely egy másodikban folytatódik: a „megtérés” annyit is jelent mint „bűnbánat”. A metanoiának ezt a két jelentését látjuk abban az útmutatásban, melyet Jézus adott: „Ha testvéred... megbánja, bocsáss meg neki. Ha hétszer vétkezik is naponta ellened, és hétszer fordul hozzád azzal, hogy 'bánom', bocsáss meg neki.” A jó hitoktató megmutatja, hogy a bánat – ugyanúgy, mint a megtérés – távolról sem csak felületes érzés, hanem a lélek valóságos megváltozását jelenti.

A bűnbánat harmadik értéke abban a változásban jelentkezik, mely az előző magatartást – a megtérést és bánatot – külső jelekben is nyilvánítja: bűnbánatot tart a lélek. Ez jól felismerhető a metanoiában, ahogyan azt Jézus előfutára a szinoptikusok szövegében használja. A bűnbánattartással az egyensúly és harmónia, melyet a bűn romba döntött, visszaáll, ha ez az embernek áldozatába is kerül.

Olyan korban, mint amilyenben mi élünk, nagyon nehéz átfogó és jól alkalmazott katekézist adnunk a bűnbánatról, mert az uralkodó magatartás és gondolkodásmód nyíltan ellentétben áll a fentebb hangoztatott három értékkel. A ma emberének sokkal nehezebb – mint előzőleg bármikor – elismernie saját egyéni hibáit és olyan elhatározásra jutnia, hogy azokat felülvizsgálja és új útra térjen. Nehezebbre esik kimondania: „sajnálom” avagy „fájlalom”. Ösztönösen és ellenállhatatlanul visszautasít mindent, aminek áldozati jellege van a bánat területén, mely az elkövetett bűn jóvátételére irányul. Itt szeretném hangsúlyozni, hogy az Egyház elégtételi fegyelme nem csekély kárára van a keresztények belső életének és az egyházi közösségnek. Bár az utóbbi időben könnyítettek rajta, sokat veszített kisugárzó erejéből. Gyakran csodálkoznak a nem keresztények, hogy Krisztus tanítványai mily csekély jelét adják a valódi bűnbánatnak. Magától értetődően, a keresztény bűnbánat csak akkor valódi, ha szeretetből és nem csupán félelemből fakad; ha komolyan törekszik arra, hogy a „régiből” megfeszítse, hogy Krisztus erejéből megszülethessen az „új ember”; ha Krisztust mint példaképet követi, ki, noha ártatlan volt, a szegénység és türelem útját választotta, a lemondását és – mondhatjuk – a bűnbánatát.

Az Egyház pásztoraiktól továbbá elvárjuk – amint a szinódus is emlékeztet rá – a lelkiismeretről és annak formálásáról szóló oktatást. Ez is nagyon időszerű téma, ha fontolóra vesszük, hogy ez a benső szentély, a személyiség legbensőbb pontja, a lelkiismeret, mennyire ki van téve a mai kultúra támadásainak; mennyire meg van terhelve, próbára van téve, össze van zavarva és el van homályosítva. A lelkiismeretre vonatkozó okos hitoktatásra értékes útmutatást találhatunk az egyházatyáknál, a II. vatikáni zsinat teológiájában, különösen két dokumentumban: „Az egyház és a mai világ” és a „Vallásszabadságról” zsinati dokumentumokban. Ugyanígy VI. Pál pápa gyakran foglalkozott a lelkiismeret természetével és szerepével a mi életünkben. Az ő nyomát követve nem szalaszthatunk el semmiféle alkalmat, hogy ne szóljunk erről a nagyon fontos elemről, mely az ember nagyságát és méltóságát adja. Ez „az erkölcsi érzék képesít minket

arra, hogy különbséget tudjunk tenni jó és rossz között... mintegy belső szem, a lélek meglátó ereje, mely lépteinket a jó útjára vezérel”. Ugyanakkor alá kell húznom a keresztény lelkiismeret kialakításának fontosságát, nehogy emberi személyiséget rombolóerővé váljék, hanem szentéllé, ahol Isten feltárja nekünk a valódi jót.

A hívek elvárják az Egyház pásztoraitól, hogy a kiengesztelődés más fontos pontjairól is szóljanak:

- a bűntudatról, mely – mint már mondtuk – mai világunkban elsatnyult.

- a kísértésről és a kísértésekről: „maga Jézus Krisztus, az Isten Fia hozzánk hasonlóan mindenben kísértést szenvedett, a bűntől azonban ment maradt” akarta, hogy a Gonosz megkísértse, így akarta megmutatni, hogy miként Ő, tanítványai is ki vannak téve a kísértésnek, és azt is, milyen magatartást tanúsítsanak a kísértés idején. Annak, aki az Atyát kéri, hogy erején felül ne kísértessék és ne essék kísértésbe, annak, aki a bűnre való kísértésnek nem teszi ki magát, a kísértés ténye nem azt jelenti, hogy már vétkezett, hanem inkább alkalom a hűségben való növekedésre és a következetes életvitelre alázatosságban és éberségben.

- a böjtről, mely régi és újabb formáiban is a megtérés és a bűnbánat jele, továbbá a böjttel saját személyünkben meghalunk, hogy Krisztust, a keresztre feszítettet öltjük magunkra, és szolidárisak legyünk az éhezőkkel és szenvedőkkel.

- az alamizsnáról, mely a tényleges élő szeretet eszköze, amellyel megosztjuk azt, amink van, azokkal, akik a szegénység terhe alatt sínylődnek.

- a belső kapcsolatról, mely le tudja győzni a világ minden ellenzékét; Isten és az emberek között megvalósítja a barátságot, hiszen ez az Egyház eszkatologikus célja.

- a konkrét körülményekről, melyek között a kiengesztelődés megvalósulhat (a családban, a polgári társadalomban, a szocialista rendszerekben), és főként a négy kiengesztelődésben, melyek négy alapvető szakadást orvosolnak: kiengesztelődés Isten és ember között, önmagunkkal, testvéreinkkel és az egész teremtett világgal.

Az Egyház nem hagyhatja ki – anélkül, hogy lényeges küldetéséhez tartozó tanítást súlyosan el ne torzítaná –, azt a négy témát melyeket a hagyományos egyházi szóhasználatban az ember végső dolgainak nevezünk: a halált, az ítéletet, a poklot és a paradicsomot. Egy olyan kultúrában, mely az embereket be akarja zárni többé-kevésbé sikeres földi életük kereteibe, az Egyház pásztoraitól megkívánják azt a tanítást, amely a hit erejével megnyitja és megvilágítja a halálon túli jövődő életet. Túl a halál titokzatos kapuján kirajzolódik az örök boldogság, az Istennel való barátság, avagy a tőle való elszakadás büntetése. Csak ebben az eszkatologikus távlatban érthetjük meg a bűn igazi mértékét, és érez indítást az ember a bűnbánatra és a kiengesztelődésre.

A buzgó és találékony lekipásztorok ne mulasszák el soha, hogy ráleljenek e hitoktatás széles skálájú, változatos lehetőségeire. Természetesen számítanak a kultúrák és a hitbeli képzettség különbségei. Ilyen alkalmat adnak: a Szentírás olvasása, a szentmisék, a többi szentségek szertartásai, sőt maga a körülmény is, amelyek között ezeket ünnepeljük. Erre a célra más lehetőségek is kihasználhatók: prédikáció, olvasmányok, viták, találkozások, hittani továbbképzések stb. – amint azt sok helyen csinálják. Itt különösen hangsúlyozzuk a régi missziós napokat, melyek a hitoktatásban oly jelentősek voltak. Ha ezeket napjaink igényéhez igazítanók, a hitbeli nevelésnek manapság is alkalmas eszközei lehetnének. Ez vonatkozik a bűnbánatra és a kiengesztelődésre is.

Tekintettel a megtérésen alapuló kiengesztelődés nagy jelentőségére az emberi kapcsolatokban, a társadalmi együttélés minden területén (a nemzetközi kapcsolatokat is beleértve), az Egyház tanításában nem nélkülözheti a szociális problémák feltárását sem. Elődeink időszerű és világos tanítása, különösen XIII. Leóé, kinek nevéhez a II. vatikáni zsinat *Gaudium et spes* lelkipásztori konstitúciójának nagyon sok megállapítása fűződik, továbbá több püspöki konferencia, mely saját országa különböző kérdéseire keresett megoldást – ezek együttesen a tanítás széleskörű és jól megalapozott rendszerét adták az emberi társadalom sokrétű követelményeiről. Ez vonatkozik egyénekre, családokra, különböző területeken létesült csoportokra és egy olyan társadalom felépítésére, mely megfelel az erkölcsi törvénynek és a civilizáció alapkövetelményeinek.

Az Egyháznak ez az útmutatása természetesen Isten szavát tükrözi, mely szól az egyes ember jogairól és kötelezettségeiről, de a családról és a közösségről is. Továbbá szól a szabadság értékéről, az igazságosság dimenzióiról, a szeretet elsőségéről, az emberi személy méltóságáról, a közösség javáról, melyhez a politikának és a gazdasági életnek alkalmazkodnia kell. A tanítóhivatal szociális tanainak alapvető elvei (törvényei), melyek erősítik és feltárják az emberi értelem és a népek lelkiismeretének általános törvényeit, adják nagymértékben a szociális konfliktusok békés megoldásának és a mindenre kiterjedő kiengesztelődésnek a reményét.

SZENT VI. PÁL PÁPA EVANGELII NUNTIANDI KEZDETŰ APOSTOLI LEVELE

10. „Isten Országa” és „üdvösség”: ez a két szó kulcsfontosságú, ha meg akarjuk érteni Jézus tanítását. Az Isten Országát és az üdvösséget Isten ingyenes kegyelméből és irgalmából nyerjük el, de nekünk magunknak is erőfeszítést kell tennünk érte. Az Úr szavai szerint az erőszakosak ragadják el azt. Fáradoznunk kell és szenvednünk; az evangélium elvei szerint kell élnünk, meg kell tagadnunk magunkat és felvenni keresztünket; a nyolc boldogság szelleméhez kell tartanunk magunkat. Ehhez pedig főképpen arra van szükség, hogy végbemenjen bennünk a teljes lelki megújulás, amit az evangélium így nevez: „metanoia”, megtérés, felfogásunk és szívünk teljes megváltoztatása.

2.3. LITURGIKUS NÉZŐPONT

2.3.1. AZ EVANGÉLIUMI SZAKASZ KAPCSOLÓDÁSI PONTJAI A SZENTMISE SZERTARTÁSÁNAK EGYÉB SZÖVEGEIVEL

Az *evangélium* rövid formája (Mt 4,12-17) az izajási prófécia beteljesedését emeli ki, miszerint a sötétben lakó nép nagy fényt lát, ezt vonatkoztatva Jézus kafarnaumi letelepedésére, majd leírja Jézus megtérésre való felhívását, s a mennyek országának közelségét. A hosszabb forma (Mt 4,12-23) kiegészíti ezt az első tanítványok meghívásával és Jézus nyilvános tevékenységének rövid bemutatásával. Az alleluja vers a hosszabb forma utolsó versét idézi (Mt 4,23): „Jézus hirdette országának örömhírét, és minden betegséget meggyógyított a nép körében”.

A szentmise *olvasmánya* (Iz 8,23b-9,3) ezt, az evangéliumban idézett izajási szakaszt mutatja be: „A nép, amely sötétségben jár, nagy fényességet lát”. Ismét a fényszimbolikával találkozunk, mely gyakori a Szentírásban és a liturgiában egyaránt.

Ehhez kapcsolódik a *válaszos zsoltár* is (Zsolt 26,1.4.13-14 2. tónus): „Világosságom és üdvösségem az Úr”. Az *áldozási ének* két választási lehetőséget kínál, mindkettő ehhez a szimbolikához kapcsolódik: „Járuljatok az Úrhoz, és eláraszt a fény benneteket, és arcotokat nem érheti szégyen.” (Zsolt 33,6) és „Én vagyok a világ világossága, aki követ nem jár többé sötétségben, hanem övé lesz az élet világossága – mondja az Úr” (Jn 8,12). Ehhez illik a IV. eucharisztikus ima, melyben a következő sorok olvashatók: „Te minden időt megelőzve létezel, – mindörökké megmaradsz, és megközelíthetetlen fényben rejtezel. Te, egyetlen jószág és minden élet forrása, azért alkottál mindent, – hogy teremtményeidet áldásoddal áraszd el, és mindenkit boldogíts világosságod fénye által”. Továbbá az évközi vasárnapokra szóló I. prefáció néhány sora is ide kapcsolható: „Így mindenütt hirdetjük hatalmas művedet, hogy a sötétségből csodálatos világosságodra hívtál meg minket.”

A harmadik *egyetemes könyörgés* Jézus követéséért imádkozik, kapcsolódva Jézus evangéliumi szavaihoz – „Kövessetek engem” (Mt 4,19). A kezdő könyörgés („Mindenható, örök Isten, irányítsd tetteinket tetszésed szerint, hogy szent Fiad nevében minél több jót tegyünk.”) pedig a hosszabb evangéliumi forma utolsó sorához kapcsolható, mely leírja, Jézus jót tett mindenkivel a nép körében. Ehhez kapcsolható az évközi III. prefáció, mely így szól: „A te végtelen dicsőségedhez tartozik, hogy isteni erőddel segítesz a halandó emberen, és éppen halandó voltunkból szerzel gyógyulást.”

2.3.2. LITURGIKUS ÉNEKEK

ÉNEKLŐ EGYHÁZ:

Félik majd a népek (603)

http://nepenektar.hu/idoszak/evkozi_ido/liturgia/203/gr/718/felik-majd-a-nepek-timebunt-gentes

GITÁROS, ILLETVE TAIZEI ÉNEKEK:

Dicsérje minden nemzet (Taize)

<https://www.youtube.com/watch?v=lbb-kaurSWo>

Sillye Jenő: Isten Báránya

<https://www.youtube.com/watch?v=JjoR-w3VCns>

2.4. PEDAGÓGIAI NÉZŐPONT

2.4.1. EVANGÉLIUM TÉMÁJÁT FELDOLGOZÓ IRODALMI MŰVEK

Pilinszky János: Vonzások közt

Vonzások közt, de hívás nélkül, elég lehet az égboltnak talán, de nem annak a nyomorútnak, ki lát és hall, vagy éppen megvakúlva hideggel, hővel, méterekkel küszködik. Mert hogyan is lehetnék előbb a teljes égboltnál, ha nem a hidegért, a hőért, és a megalázó méterekért.

Túrmezei Erzsébet: Krisztus követése

Városokon át, falvakon által
ott halad Ő és telve csodákkal,
a levegő: mert szökdel a sánta,
vakok ujjongnak a napot látva,
néma ajkon is örömdal zendül.
Halott lép elő hideg verembül.
A csodatevőt kíséri, amerre
megy, lépdél a lába, betegek ezerje.
Tódul a nép, hogy ámuljon, lásson.
Úr a halálon! Úr elmúláson!
Nevét a hír is szárnyra kapja.
Tanítványai kicsiny csapatja
boldog, hogy benne Urára tekinthet.
Úgy szereti mindet és vezeti mindet!
Galilea fénylő ege alatt
Isten fia halad, halad, halad.

...Valakit ott a koponyák hegyére
kísér a nép. Száz sebből csorog a vére.
Ostromegtépte vállán durva fábul
nehéz kereszt. A tömeg zajong, bámul.
Gőgös gúnnyal farizeusok nézik,
vad poroszló hogyan sújt rajta végig.
Körültekint. A lázas két szeme
mintha keresne, mintha kérdene:
hányan vele és hányan ellene?

Hányan vele? Fenne a kereszt alatt
viharvert, könnyes, árva kis csapat:
a tanítvány, akit szeret vala...
néhány asszony még... zeng a kardala
hideg közönynek, hahotázó gúnynak.
Fekete földre véres cseppek hullnak.
Mit vétkezett, hogy így kell hálnia?!
Szenved, szenved az Isten Fia!
Szenved, szenved az Isten Fia.

Ő ment az úton. Hátra nem tekintett.
Életet mentett, égi magot hintett,
s bár százak, ezrek léptek nyomára,
tudta, hogy megy: fel a Golgotára.
Tudta, hányan maradnak el mögötte.
Azt kérdezik csak, uralkodni jött-e.
Ha nem, hát vissza, rettenve, ijedve.
Szenvedni vele kinek volna kedve?
Tudta, hogy fenn, fenn a kereszt alatt,
csak egy viharvert, árva kis csapat,
csak annyi lesz az, ami megmarad.

Isten Fia halad, mégis halad
ma is. Napfényen... viharon keresztül...
vad tengeren is hívó szava rezdül.
Elő, tengeren járó Péterek!
Hány riad vissza: Tovább nem merek.
Pedig tovább még, a főpap elébe,
hol rágalom törét döfik a szívébe.
Ki vele járt viharzó tengeren,
Hány mondja most gyáván: „Nem ismerem.”
Tovább, tovább! Kereszt gyalázatát
hordva ki éri el a Golgotát?!

A könnyes, árva, viharvert csapatnak
odaát pálmát és koronát adnak
fehér, hótiszta angyalseregek.
Kitárulnak tündöklő egek.
Ujjongva zeng az örök hálaének.
De hányan lesznek, akik odaérnek?

2.5. KÉRDÉSEK AZ EVANGÉLIUMHOZ

- Mit akar Máté azzal üzeni, hogy az első tanítványok testvérpárok voltak (Mt 4,18.21)?
- Miért csak Keresztelő János börtönbe vetése után kezdi meg nyilvános működését?
- Képes vagyok azonnal követni Jézust? Mi az, ami akadályoz ebben?

3. ORATIO – IMÁDSÁG

A szentmise első könyörgése

Mindenható, örök Isten, irányítsd tetteinket tetszésed szerint, hogy szent Fiad nevében minél több jót tegyünk. Aki veled él és uralkodik a Szentlélekkel egységben, Isten mindörökkön örökké. Ámen.

Bakonybéli Bencés Testvérek imádsága

Mennyei Atyánk, add nekünk a valódi megtérés kegyelmét! Te látod, milyen gyakran ülünk sötétségben, hányszor kerülünk mindennapjainkban a halál árnyékába. Látod erőfeszítéseinket, melyeket azért teszünk, hogy változni tudjunk, tudod, hányszor próbálunk görcsösen nemet mondani mindarra, ami bennünk és körülöttünk ellened lázad, s azt is tudod, milyen kevés az, amiben változni tudunk. Szabadíts meg minket az erőlködéstől, attól a kísértéstől, hogy magunkat akarjuk változtatni! Add nekünk szeretett Fiad világosságát, hogy új szemekkel nézhessünk saját valóságunkra, változtasd meg gondolkodásunkat, szemléletünket, hogy felismerjük önmagunkban és közösségeinkben Országod jelenlétét és erejét! Nyisd meg szemünket, hogy lássuk életünkben Fiad tetteit, és fülünket, hogy meghalljuk a követésre hívó szót, mely a sötétségből a te csodálatos világosságodra vezet bennünket! Ámen

4. CONTEMPLATIO – SZEMLÉLŐDÉS

Térjetelek meg, mert elközelgett az Isten országa! (Mt 3,1 9-23)

(Forrás: pixabay)

5. CONDIVISIO – MEGOSZTÁS

Örömhír megfogalmazása: Nekem ebben a szakaszban az az örömhírem, hogy...

- Jézus engem is meghívott, meghív, hogy kövessem Őt.
- Jézus mindenkit hív és hivatást ad.
- az Isten országa itt van, hogy Isten kapcsolatban akar lenni velem.

6. ACTIO – TETTEKRE VÁLTÁS

Tanúságtétel megfogalmazása: Az evangéliumi szakasz arra ösztönöz, hogy...

- a meghívás ajándéka mindennapi feladattá válik, hogy Jézus menjen elöl, és én utána, s ne fordítva!
- engem arra ösztönöz ez az evangéliumi szakasz, hogy az apostolokhoz hasonlóan Krisztus Urunk első hívására tudjak engedelmeskedni, és ott tudjam hagyni Ő érte a világi elfoglaltságokat.
- azon dolgozzam, hogy még közelebb kerüljek Jézushoz, hogy én is emberek halásza lehessek.

IMPRESSZUM

A *Lectio divina segédanyag* kiadványok elsődleges célja, hogy az imádságos bibliaolvasáshoz támpontokat adjanak. A segédanyagok felépítése a *lectio divina* módszer szerinti felosztást követi, egy kötetbe gyűjtve össze a bibliai szöveg megismerését segítő dokumentumok egy válogatását az evangéliumok római katolikus liturgia szerinti szakaszaihoz.

Lectio divina segédanyag, Évközi 3. vasárnap („A” év)

Borítófotó © Pixabay

A Biblia szövegének fordításait a következő forrásokból vettük át:

- liturgikus szöveg: igenaptar.katolikus.hu (utolsó letöltés 2020. szeptember 18.)
- a görög szöveget az SBLGNT (utolsó letöltés 2020. május 11.)
- latin fordítás: Vatikán online archívuma (utolsó letöltés 2020. május 14.)
- további magyar fordítások: szentiras.hu (utolsó letöltés 2020. május 12.)

Nagy Szent Gergely gondolatait a Catena Aurea német nyelvű kiadása alapján Hegyi László fordította

Katolikus Egyház Katekizmusa: archiv.katolikus.hu/kek (utolsó letöltés 2020. május 15.)

Pápai gondolatok: regi.katolikus.hu (utolsó letöltés 2020. szeptember 14.)

Pilinszky János: Vonzások közt – <https://www.magyarirok.hu/pilinszky-janos/v/vonzasok-kozt>

Túrmezei Erzsébet: Krisztus követése – <https://keresztynversek.wordpress.com/tag/krisztus-kovetese>

A *Lectio divina segédanyag* összeállításában a lectio divina munkacsoport működött közre, melynek vezetője Nyúl Viktor, egykori és jelenlegi tagjai pedig: Asztalos Gábor Tamás, Asztalos Livia, Csonka Laura, Endrédi Melinda, Geiszelhardt Sára, Görföl Tibor, Haász Rebeka Anna, Fazekas Zsófia, Hegyi László, Járai Ferenc, Máté Mária Magdolna Teréz nővér, Mohay Réka, Molnár Dzszenifer, Nyúlné Révfalvi Ildikó, Rác Dávid, Rác Édua Anna, Révai László, Roszkopf Rita, Sárszegi Judit, Szabóné Nagy Katalin, Szily Boglárka, Vermes Nikolett.

Ezen kiadvány tartalma szerzői jogi védelem alatt áll. A szerzői jogok tulajdonosai a fentebb említett esetekben az ott megjelölt jogtulajdonosok, külön meg nem jelölt esetekben a Pécsi Egyházmegye. Hitbuzgalmi és lelkipásztori célra a kiadvány anyaga szabadon felhasználható.

Kiadja a Pécsi Egyházmegye, 2023

7621 Pécs, Dóm tér 2.

E-levelezési cím: lectio.divina@pecs.egyhazmegye.hu

Honlap: lectiodivina.hu